

Gramatyka hiszpańska

Odmiana ser – być

SER (presente)		BYĆ – czas teraźniejszy
(yo)	soy	Ja jestem
(tu)	eres	Ty jesteś
(él / ella/ usted)	es	On / ona/ Pan/Pani jest
(nosotros / -as)	somos	My jesteśmy
(vosotros / -as)	sois	Wy jesteście
(ellos / -as /ustedes)	son	Oni / one/ Państwo są

Zastosowanie:

- kiedy mówimy o narodowości lub płci, czyli stanach, które się nie zmieniają: ser polaco być Polakiem
- kiedy opisujemy cechy charakteru i wyglądu: **ser amable** być miłym, ser alto być wysokim
- kiedy określamy zawód lub zajęcie: - kiedy opisujemy stan posiadania: **es tuyo** jest twój
- kiedy mówimy o kolorze, kształcie, właściwościach: **ser blanco** być białym
- kiedy określamy czas lub datę: **son las ocho** jest ósma (godzina)
- kiedy mówimy o religii: **ser católico** być katolikiem

Indicativo presente **estar** - czas teraźniejszy **być**

[Służy do opisu położenia](#)

yo	estoy
tú	estás
él/ella / Vd.	está
nosotros/nosotras	estamos
vosotros/vosotras	estáis
ellos/ellas / Vds.	están

Indicativo presente **tener** czas teraźniejszy **mieć**

Presente

yo	tengo
tú	tienes
él / ella/ usted	tiene
nosotros	tenemos
vosotros	tenéis
ellos ellos, ellas, ustedes	tienen

Nosotros tenemos diez dedos.

Tengo quince días de vacaciones.

Un equipo de fútbol tiene once jugadores.

Mamy dziesięć palców.

Mam piętnaście dni urlopu.

W piłce nożnej ma jedenaście graczy.

Tengo un perro. Mam psa

Rzeczowniki – rodzaj męski i żeński

Rzeczowniki w języku hiszpańskim najczęściej poprzedzane są tzw. rodzajnikami (**artículo**). Użycie tych rodzajników jest bardzo istotne jeżeli chodzi o sens i znaczenie zdań w języku hiszpańskim.

Istnieją oczywiście przypadki w których nie używamy rodzajników.

Język hiszpański posiada następujący podział rzeczowników:

1. ze względu na rodzaj:

- męski (masculino)
- żeński (femenino)

2. ze względu na liczbę:

- pojedyncza (singular)
- mnoga (plural)

Jak już pisaliśmy powyżej w celu rozróżniania rodzaju rzeczownika: męskiego i żeńskiego używa się rodzajników.

Poniżej przedstawiamy podstawowe założenia odnośnie rodzaju rzeczowniki w języku hiszpańskim:

- zawsze rzeczowniki osób i zwierząt płci męskiej stosowane są jako rzeczowniki rodzaju **męskiego**, posiadają one również swoje odpowiedniki płci żeńskiej będące rodzaju żeńskiego
pj: el hombre , el caballo , el gato , el profesor
ich żeńskie odpowiedniki: la mujer , la yegua , la gata , la profesora
- zazwyczaj rzeczowniki kończące się na **-o** są rodzaju męskiego
pj: el cuaderno , el balsa , el libro
wyjątki: la mano , la radio , la foto , la moto , ...
- zazwyczaj rzeczowniki kończące się na **-a** są rodzaju żeńskiego
pj: la ventana , la película , la casa
wyjątki: el problema , el idioma , el tema , el sofa ,
- rzeczowniki kończące się **spółgłoską** lub na **-e** mogą być rodzaju męskiego albo żeńskiego
la nariz , la lección , el pie , el lápiz , la clase ,

Tworzenie rodzaju żeńskiego w języku hiszpańskim

Jeśli chcemy utworzyć rodzaj żeński od słówka w rodzaju męskim które kończy się na **-o** możemy zmienić tę męską końcówkę na żeńską **-a**:

perro	pies	perra	suczka
gato	kot	gata	kotka
hijo	syn	hija	córka

chico	chłopiec	chica	dziewczyna
bombero	strażak	bombera	pani strażak
verdugo	kat	verduga	pani kat

Jeśli rzeczownik w rodzaju męskim kończy się na spółgłoskę, dorzucamy po prostu do niego końcówkę **-a**:

profesor	nauczyciel	profesora	nauczycielka
pintor	malarz	pintora	malarka
vendedor	sprzedawca	vendedora	sprzedawczyni
director	reżyser	directora	reżyserka
trabajador	pracownik	trabajadora	pracowniczka
escritor	pisarz	escritora	pisarka

Istnieje też grupa rzeczowników, które mają nieregularny rodzaj żeński, ich po prostu trzeba się nauczyć, są to np.:

rey	król	reina	królowa
actor	aktor	actriz	aktorka
hombre	mężczyzna, człowiek	mujer	kobieta
padre	tata	madre	mama
príncipe	książe	princesa	księżniczka
gallo	kogut	gallina	kura

Tworzenie liczby mnogiej rzeczowników

Liczbę mnogą rzeczowników zakończonych nieakcentowaną samogłoską, lub akcentowanym **-e**, **-a** tworzymy przez dodanie końcówki **-s**.

LA MESA - LAS MESAS

EL DEDO - LOS DEDOS

EL CAFE - LOS CAFES

LA MAMA - LAS MAMAS

W pozostałych przypadkach, np. kiedy rzeczowniki zakończone są spółgłoską (oprócz **-x**) albo **-y** tworzymy ich liczbę mnogą przez dodanie końcówki. **-es**.

LA MUJER - LAS MUJERES

EL RELOJ - LOS RELOJES

EL REY - LOS REYES

Rzeczowniki zakończone na **-s**, **więcej niż jednosylabowe i nieakcentowane na ostatniej sylabie**, nie zmieniają się w liczbie mnogiej

EL LUNES - LOS LUNES

EL ANALISIS - LOS ANALISIS

Przykłady

el coche	los coches	la habitación	las habitaciones
el profesor	los profesores	la niña	las niñas
el médico	los médicos	el libro	los libros
el hombre	los hombres	el cuaderno	los cuadernos
la mano	las manos	la mujer	las mujeres
el hotel	los hoteles	el turista	los turistas
la foto	las fotos	el autobús	los autobuses
el tren	los trenes	la radio	las radios

Podobnie jak w przypadku rzeczowników tak i w przypadku przymiotników (**ADJETIVOS**) wyróżniamy rodzaje i tworzymy ich liczby mnogiej.

RODZAJE PRZYMIOTNIKÓW HISZPAŃSKICH

Rodzaj męski

- przymiotniki zakończone na **-o**

tonto - głupi

italiano - włoski

blanco - biały

- przymiotniki zakończone na **-án , -ín , -ón , -or** (z wyjątkami)

mejor - lepszy

peor - gorszy

bailarín - roztańczony

Rodzaj żeński

- przymiotniki rodzaju żeńskiego tworzy się przez zamianę końcówki **-o** na końcówkę **-a**.

tonta - głupia

italiana - włoska

blanca - biała

- **formy żeńskie** w niektórych przypadkach tworzy się przez dodanie końcówki **-a**

trabajadora - pracowita

bailarina - roztańczona

Przymiotniki zakończone natomiast na **-a , -e , -í , -ú , -ar , -n , -l , -z** mają jednakowe formy w obu rodzajach.

inteligente - inteligentny, inteligentna

fuerte - silny, mocny

débil - słaby

triste - smutny

marroquí - marokijski

fácil - łatwy

veloz - szybki

joven - młody

LICZBA MNOGA przymiotników

Przymiotniki zakończone samogłoską (oprócz akcentowanych **-í , -ú**)

tworzą liczbę mnogą poprzez dodanie końcówki -s.

milagrosa => milagrosas

tonto => tontos

Przymiotniki zakończone na spółgłoskę oraz akcentowane -í , -ú

tworzą natomiast liczbę mnogą poprzez dodanie końcówek -es

joven => juvenes

marroquí => marroquíes

Podczas tworzenia zdań przymiotniki określające rzeczownik powinny być w tym samym rodzaju i liczbie np:

el perro (es) grande

la perra (es) pequeña

los perros (son) grandes

las perras (son) pequeñas

Kraje i narodowości

País	Nacionalidad	
	masculino	femenino
Grecia	griego	griega
Portugal	portugués	portuguésa
Corea	coreano	coreana
Marruecos	marroquí	marroquí
Francia	francés	francesa
Italia	italiano	italiana
China	chino	china
Noruega	noruego	noruega
Alemania	alemán	alemana
Estados Unidos	estadounidense	estadounidense
Japón	japonés	japonesa

Los números - liczebniki

0 cero 1 uno 2 dos 3 tres 4 cuatro 5 cinco
6 seis 7 siete 8 ocho 9 nueve 10 diez

11 once 12 doce 13 trece 14 catorce 15 quince
16 dieciseis 17 diecisiete 18 dieciocho 19 diecinueve
20 veinte 21 veintiuno 22 veintidos 23 veintitres 24 veinticuatro 25 veinticinco
30 treinta 31 treinta y uno 32 treinta y dos
40 cuarenta 41 cuarenta y uno 42 cuarenta y dos
50 cincuenta 60 sesenta 70 setenta 80 ochenta 90 noventa
100 cien 101 ciento uno 110 ciento diez
200 doscientos 300 trescientos 400 cuatrocientos 500 quinientos
600 seiscientos 700 setecientos 800 ochocientos 900 novecientos
1000 mil 2000 dos mil 3000 tres mil 10000 diez mil
1 000 000 un millón 2 000 000 dos millones
1999 mil novecientos noventa y uno
243 doscientos cuarenta tres
2625 dos mil seiscientos veinticinco
931 novecientos treinta y uno
574 quinientos sesenta y cuatro
2089 dos mil ochenta y nueve

Liczebniki hiszpańskie

Liczebniki główne

1 Uno/un/una	21 Veintiuno/ún/una	101 Ciento uno
2 Dos	22 Veintidós	102 Ciento dos
3 Tres	23 Veintitres	110 Ciento diez
4 Cuatro	30 Treinta	120 Ciento veinte
5 Cinco	31 Treinta y uno	130 Ciento treinta
6 Seis	32 Treinta y dos	140 Ciento cuarenta

7 Siete	40 Cuarenta	150 Ciento cincuenta
8 Ocho	50 Cincuenta	160 Ciento sesenta
9 Nueve	60 Sesenta	170 Ciento setenta
10 Diez	70 Setenta	180 Ciento ochenta
11 Once	80 Ochenta	190 Ciento noventa
12 Doce	90 Noventa	200 Doscientos/as
13 Trece	100 Cien	300 Trescientos/as
14 Catorce		400 Cuatrocientos/as
15 Quince		500 Quinientos/as
16 Dieciséis		600 Seiscientos/as
17 Diecisiete		700 Setecientos/as
18 Dieciocho		800 Ochocientos/as
19 Diecinueve		900 Novcientos/as
20 veinte		1000 Mil
		2000 Dos mil
		1000000 Un millón

Liczebniki główne i porządkowe

Cifra	Numeración cardinal	Numeración ordinal
Cyfra	Liczebnik główny	Liczebnik porządkowy
0	cero	---
1	uno	<i>primero</i>
2	dos	<i>segundo</i>
3	tres	<i>tercero</i>
4	cuatro	<i>cuarto</i>
5	cinco	<i>quinto</i>
6	seis	<i>sexto</i>
7	siete	<i>séptimo (sétimo)</i>
8	ocho	<i>octavo</i>
9	nueve	<i>noveno</i>
10	diez	<i>décimo</i>
11	once	<i>undécimo</i>
12	doce	<i>duodécimo</i>
13	trece	<i>decimotercero(decimotercio)</i>

14	catorce	<i>decimocuarto</i>
15	quince	<i>decimoquinto</i>
16	dieciséis	<i>decimosexto</i>
17	diecisiete	<i>decimoséptimo</i>
18	dieciocho	<i>decimooctavo</i>
19	diecinueve	<i>decimonono(decimonoveno)</i>
20	veinte	<i>vigésimo</i>
21	veintiuno	<i>vigésimo primero</i>
22	veintidós	<i>vigésimo segundo</i>
23	veintitrés	<i>vigésimo tercero</i>
24	veinticuatro	<i>vigésimo cuarto</i>
25	veinticinco	<i>vigésimo quinto</i>
26	veintiseis	<i>vigésimo sexto</i>
27	veintisiete	<i>vigésimo séptimo</i>
28	veintiocho	<i>vigésimo octavo</i>
29	veintinueve	<i>vigésimo noveno</i>
30	treinta	<i>trigésimo</i>
31	treinta y uno	<i>trigésimo primero</i>
32	treinta y dos	<i>trigésimo segundo</i>
33	<i>Entre el 30 y el 40,</i>	<i>trigésimo tercero</i>
34	<i>entre el 40 y el 50,</i>	<i>trigésimo cuarto</i>
35	<i>etc., hasta 100, se</i>	<i>trigésimo quinto</i>
36	<i>forman con ayuda</i>	<i>trigésimo sexto</i>
37	<i>de la conjunción "y"</i>	<i>trigésimo séptimo</i>
40	cuarenta	<i>cuadragésimo</i>
50	cincuenta	<i>quincuagésimo</i>
60	sesenta	<i>sexagésimo</i>
70	setenta	<i>septuagésimo</i>
80	ochenta	<i>octogésimo</i>
90	noventa	<i>nonagésimo</i>
100	cien	<i>centésimo</i>
200	doscientos	<i>ducentésimo</i>

300	trescientos	<i>tricentésimo</i>
400	cuatrocientos	<i>cuadrigentésimo</i>
500	quinientos	<i>quingentésimo</i>
600	seiscientos	<i>sexcentésimo</i>
700	setecientos	<i>septingentésimo</i>
800	ochocientos	<i>octigentésimo</i>
900	novecientos	<i>noningentésimo</i>
1.000	mil	<i>milésimo</i>
10.000	diez mil	<i>deizmilésimo</i>
100.000	cien mil	<i>cienmilésimo</i>
1.000.000	un millón	<i>millonésimo</i>